

„Să vă iubiți unul pe altul! Precum Eu v-am iubit pe voi, așa și voi să vă iubiți unul pe altul!” (Ioan 13,34)

Publicație săptămânală pentru întărire sufletească

web: poienita.iasi.mmb.ro | mail: parohia.poenita@yahoo.ro

www.facebook.com/parohiapoenita

A început Postul Nașterii Domnului

Postul, o rânduială foarte veche în cultul Bisericii și în evlavia credincioșilor

Nu se poate închipui viața creștină fără asceză. Adică fără acea încercare, pe care și-o asumă credinciosul călăuzit și întărit de harul Sfântului Duh, de a se elibera de sub jugul păcatului și din stăpânirea patimilor și să urmeze cu lepădare de sine voia Domnului. Să trăiască în Hristos și să devină mădular viu al trupului Lui care este Biserica. În această încercare ascetică, un loc cu totul special îl ocupă postul. Postul constituie una dintre armele cele mai eficiente ale luptei noastre duhovnicești. Acest lucru îl mărturisește însuși cuvântul lui Dumnezeu. Acest lucru ni-l descoperă viața Sfinților. Acest lucru îl crede și îl învață Biserica noastră, considerând postul ca fiind unul dintre cele mai sfinte și mai vechi rânduieli ale ei.

Totuși alte rânduieli ale Bisericii, ca și postul, în special, în zilele noastre, riscă să-și piardă sensul și să ajungă la neîntreținere. Acest lucru se întâmplă din nefericire și printre mulți creștini, care – se presupune – constituie o categorie aparte de oameni care păstrează cu răvnă și îndeplinesc cu acribie rânduielile bisericești.

Alți creștini – uneori din ignoranță, alteori din prejudecată – subapreciază valoarea postului și nu îl țin. Alții, iarăși, poate îl țin într-o oarecare măsură, o fac la întâmplare. Nu au întotdeauna o cunoaștere necesară pentru un sens mai profund al lui, nici nu au și cunoștința tuturor acelor elemente care privesc postul și pe care ar trebui să le cunoască orice creștin conștient. Astfel, ținerea postului eșuează într-o lucrare tipică, care nu corespunde unui conținut mai profund pe care îl dă rânduilei postului credința și experiența Bisericii.

Rândurile care urmează au drept scop să-și ajute pe frații noștri ortodocși să înțeleagă mai deplin adevăratul sens al postului și să conștientizeze însemnătatea lui majoră pentru viața noastră duhovnicească și să știe când și cum trebuie să postească.

Postul, o rânduială foarte veche

Cuvântul νηστεία, post, este un cuvânt compus din particula negativă νησι verbul ἔσθιω, și care înseamnă mănânc. Νηστεις, primul cuvânt care s-a format înseamnă cel ce nu mănâncă. Din acest cuvânt, provine verbul

νηστεύω și substantivul corespunzător νηστεία, care inițial însemna deplina renunțare la hrană și băutură, adică lipsirea cu totul de hrană și apă.

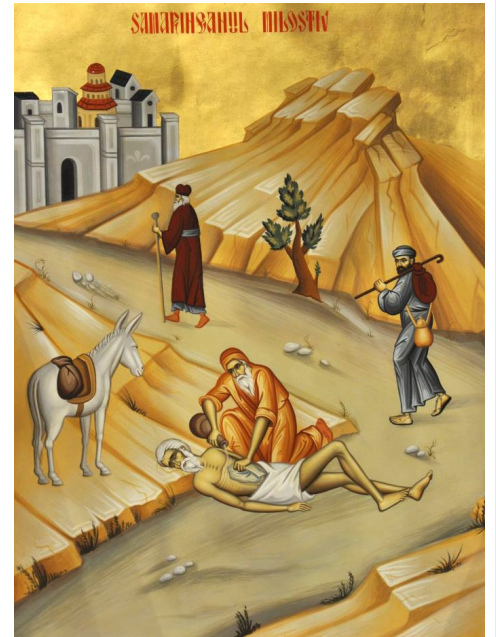
Mai târziu, cu trecerea timpului și cu modificarea tratată a rânduilei postului, postul nu a mai însemnat numai deplina renunțare la hrana uscată sau la apă, ci și o renunțare parțială, adică numai de la anumite mâncăruri, și înfruptarea din altele. Astfel avem o distincție între diferitele mâncăruri, între mâncăruri de post (νηστήσιμες) și mâncăruri de dulce (αργύσιμες). Αργύω, înseamnă a condimenta, adică gătesc o mâncare folosind condimente.

În această deosebire, mâncăruri de post sunt considerate pâinea, legumele, fructele, și mai ales cele uscate și altele. Mâncărurile de dulce, sunt dimpotrivă, diferitele mâncăruri pe care le gătim cu folosirea untdelemnului sau untului și a diferitelor condimente. De această distincție a mâncărilor în mâncăruri de post și de dulce este legat încă un termen pe care îl folosim în limbajul bisericesc: măncarea uscată. Aceasta înseamnă împărțirea de hrană negătită și este echivalentă cu o semnificație mai dezvoltată a postului.

Atât în Sfânta Scriptură, cât și în tradiția noastră bisericească (textele Sfinților părinți și imnografia bisericească) întâlnim foarte des și termenul ἐγκράτεια (înfrânare). Este vorba despre un termen care are un conținut mai larg și înseamnă, am putea spune, întreaga luptă duhovnicească pe care o duce creștinul. Totuși se folosește destul de des ca să arate și nevoița postului.

Postul constituie o rânduială bisericească foarte veche. Totuși ca fenomen religios el a preexistat Bisericii creștine. Și nu-l întâlnim numai printre israeliți, ci și la alte popoare vechi, în special în Orient. Aflăm postul și la vechii greci și romani. Concepția comună a tuturor acestor popoare vechi era că prin post ar putea să-și îmbuneze pe zei și să le câștige bunăvoința și să izbutească în lupta lor morală și în înălțarea lor spirituală.

(IPS Symeon Koutsas, *Postul Bisericii. Pentru ce, când și cum postim*, Apostoliki Diakonia, Atena, 2011)

Știi cu cine semeni atunci când iubești?

Dacă Dumnezeu este iubire, și omul trebuie să fie iubire, căci numai așa se poate asemăna cu Dumnezeu. Cum e Dumnezeu iubitor de oameni, și omul trebuie să fie iubitor de oameni. Cum e Dumnezeu milostiv, așa trebuie să fie și omul, pentru că în *Pilda samarineanului milostiv* ni se arată calea împlinirii poruncii date de Dumnezeu, de a-l iubi pe aproapele.

Proapele al celui căzut între tâlhari a fost samarineanul milostiv, care a avut milă de el, care i-a legat rănilor, care a turnat pe ele untdelemn și vin, care l-a dus la o casă de oazești, care a purtat grijă de el, care i-a dat doi dinari gazdei. De ce? Pentru că a avut milă de el, milă izvorâtă din iubire; pentru că l-a iubit, deși era un om străin, un om la care nu s-ar fi gândit mai înainte; pentru că nu-l cunoștea. Și totuși i-a oferit ajutor necondiționat, și totuși a avut bucurie (desigur, din iubire) din faptul că l-a ajutat.

Și să știți că samarineanul milostiv a dat din prisosul lui! N-a dat din ceea ce îi era lui necesar, ci din ceea ce avea el prisoselnic a dat ceva. Dacă toți credincioșii noștri ar da ceva din prisosul lor, s-ar împlini multe lip-suri din lumea aceasta.

(Arhimandrit Teofil Părăian)

7 cuvinte către tineri ale Pr. Gheorghe Calciu

„Tinere, pentru cei ce-ți încarcerează sufletul în formulele înguste ale ateismului, credința ta este o realitate care-i sperie mai mult decât orice” (I)

6. Despre moarte și înviere

Vom vorbi astăzi, prietene, despre moarte și înviere. Ce stranie împerechere antinomică pentru urechile tale, care nu au auzit decât despre moarte și viață! Tu, tânărul meu prieten, nu cunoști decât sensul logic al afirmației sau al negației. Strâns cu forța în corsetul material al lucrurilor, tu știi că apa curge la vale, că focul arde și că norii conțin sarcini electrice. Iar astfel de cunoștințe trebuie să-ți facă somnul liniștit, urechea plecată spre ascultare și înțelegerea limitată la ceea ce ți se dă. Rețeta universului ți se oferă ca un răvaș în plăcintă.

Decanii ideologiilor ateiste au primit „lumina” care i-au pus în posesia adevărului absolut: înlocuirea unei greșeli grosolane prin alta mai puțin grosolană! Numai că fiecare nouă eroare îți este impusă cu obligația de a o accepta ca adevăr absolut. Încercarea de a primi în mod critic un adevăr ideologic este o „erezie” periculoasă. Oficiantii ateismului încep de îndată goana după vrăjitoare... „Polii existenței noastre sunt nașterea și moartea”, afirmă orice concepție materialistă. Tu, omule, ești sortit să te naști și să mori, printr-un capriciu al naturii sau printr-un simplu joc al libidoului. Tu nu ai destin.

Tu urmezi legea necesității și a cantității care, ca prin miracol, devine calitate – și trebuie să accepți că aceasta este ceea ce-ți guvernează viața și moartea. Înseamnă că tu ești cea mai nefericită ființă de pe pământ, căci nici plantele, nici animalele nu au conștiința vieții și a morții. Dar tu știi! Tu ești conștient că trăiești și, mai ales, ești conștient că vei muri. Toată viața ta se desfășoară în sumbra perspectivă a morții. Dacă timpul nostru modern nu a crescut cu nimic șansele vieții, el a înmulțit, într-o măsură nedefinită, posibilitățile morții. Civilizația și moartea, tragici cavaleri ai Apocalipsei, bântuie de un secol această lume. Și nici un înger al învierii nu se arată la orizont, nici un arhanghel al dreptății nu brăzdează cerul și nu strigă cu glas tunător îngrozitorilor cavaleri: „Oprți-vă! În numele Domnului, oprți-vă!”.

Pe cerul materialismului ateist scrie cu litere funebre: „Nu există decât viață și moarte”. Și apoi o strașnică interdicție: „Este oprit să crezi în înviere!”. Prietene, ce ți-a dat ateismul în loc atunci când te-a deposedat de credința în înviere? Ce dar ți-a oferit el atunci când ți l-a luat pe Iisus cel Înviat? La ce alte sărbători senine te-a chemat el atunci când te-a pus să muncești în zilele de Paști și de Crăciun? Ce purificare și ce odihnă spirituală ți s-au conturat dinainte atunci când sărbătorile creștine au fost mânjite cu noroiul denigrării și cu lozincile violențelor verbale?

Sursa foto: www.ortodoxiatinerilor.ro

Altădată, de sărbători, oamenii căutau să trăiască timpul lui Dumnezeu, dimensiunile largite spre infinit ale timpului; astăzi mășori plictisit, cu ochii pe ceas, timpul mitingurilor, ca pe un blestem. Altădată, de Paști, ne împăcam cu toți oamenii, după cuvântul cântării pascale: „... și unul pe altul să ne îmbrățișăm; să le zicem frați și celor ce ne urăsc pe noi; să iertăm totul pentru înviere!”. Astăzi, în zilele de Paști, ni se distribuie distracții câmpenești, orgii înecate în alcool, sfârșind, deseori, în violență. Tu știi, tinere, că o concepție este valabilă nu prin faptul că există, ci prin efectele ei pozitive. Și atunci judecă singur, prietene al meu, compară și apreciază, dar, mai ales, decide-te! Fiindcă ai de ales între bine și rău, între blândețe și violență, între viață și moarte... Dar acum te voi lua cu mine într-un orizont nou. Pentru acest zbor nesperat va trebui să renunți la prejudecățile materialiste care ți-au fost implantate în minte. Va trebui să-ți purifici inima de patimile pe care educatorii tăi ți le-au cultivat încă din pruncie, dându-le strălucire și nume de virtuți. Va trebui să-ți lepezi necredința și ateismul, ura și lipsa de respect, servilismul și violența, lașitatea și orgoliul. Și, astfel purificat, să te îndrepti spre marele praznic al Învierii.

Va trebui să înțelegi că învierea lui Hristos este o înnoire pentru univers, că prin transformarea unuia toată lumea se schimbă și că la Cina cea de Taină, când Iisus le vestește ucenicilor apropierea patimilor Sale, acestea trebuiau să ia o valoare mistică și salvatoare pentru lumea întreagă. Patimile sunt spre moarte, iar moartea spre înviere. Dacă învierea nu există, dacă singura realitate este moartea, atunci suntem mai de plâns decât pietrele. Căci privind lucrurile fără credință, viața noastră durează numai de la naștere

până la vârsta morții, care poate fi la fel de bine la o zi sau la 70 de ani, căci „din clipa în care te-ai născut ești deja destul de bătrân ca să poți muri”. Ce înseamnă acest scurt interval față de veșnicia morții?! Să venim oare pe lume numai pentru a muri animalic, pentru a muri pur și simplu, ca o piatră care se rostogolește de pe locul ei în hău, sau ca o vită lovită de toporul măcelarului? O asemenea moarte nu are nimic uman în ea. Este un coșmar, căci dincolo de ea nu se întrezărește nici o lumină, ci doar întunericul groazei.

Viața ni se înfățișează ca o tragedie, din pricina unei astfel de morți și a suferinței care o precede. Credincios sau necredincios, nici un om nu poate scăpa acelei ultime judecăți, care precede cu o clipă agonia și care este tribunalul conștiinței noastre. Și cine dintre noi se simte inocent la această judecată?! Ne înspăimântă moartea, cu sumbra ei lipsă de perspectivă, pentru că ne-a slăbit credința și pentru că, în teama generală care guvernează lumea, moartea nu ne mai apare ca o eliberare, ci ca o supremă groază. Pentru că am dezumanizat moartea prin lepădarea de Dumnezeu, iar materia nu poate domina spiritul decât prin siluire.

Cuvânt rostit în cea de-a cincea miercuri a Postului Mare, la 12 aprilie 1978, pe treptele Bisericii Radu-Vodă, deoarece directorul V. Micle a încuiat biserica și pe elevi în dormitoare, pentru a împiedica rostirea predicii.

(Preot Gheorghe Calciu - 7 cuvinte către tineri, ediție îngrijită de Răzvan Codrescu, Editura Anastasia, București, 1996, pp. 51-59)

(Sursa: ortodoxiatinerilor.ro)